Prima instanţă: Judecătoria *****, sediul Centru judecător: Violeta Gîrleanu
Dosarul nr.2r-20/25
2-24146895-02-2r-03012025

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

23 ianuarie 2025 mun. *****

în componența:
Președintele ședinței, judecător Ruxanda Pulbere
Judecătorii Roman Pascari şi Ala Malîi

examinând recursurile declarate de avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu și de către avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac, împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, emisă la cererea depusă de către de pretinsa victimă Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecție pentru victima violenţei în familie împotriva acțiunilor agresorului Ceban Valeriu,

c o n s t a t ă :

La data de 23.12.2024, Moroseac Elena a depus o cerere privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie împotriva acțiunilor agresorului Ceban Valeriu.

Prin cererea înaintată s-a solicitat emiterea ordonanţei de protecţie faţă de agresorul Ceban Valeriu, stabilindu-i agresorului următoarele măsuri: - obligarea de a sta departe de locuința victimei la o distanță de 300 m; - obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual; - obligarea de a nu contacta victima, inclusiv telefonic, prin corespondență poștală sau în orice alt mod.

În susținerea cererii, victima Moroseac Elena a invocat că mereu este agresată psihic de către concubinul Ceban Valeriu care manifestată un comportament agresiv fața de ea. Agresorul a întreprins față de victima acțiuni de necuviință, comportare batjocoritoare înjosindu-i onoarea și demnitatea cu cuvinte necenzurate. Permanent scrie mesaje înjositoare cu amenințări cu răfuială fizică, vine fără permisiunea la domiciliu victimei, vine la serviciu victimei, așteaptă afară pe victima, o urmărește și agresează verbal și etc. Victima a menționat că de ceva timp actele de violență au devenit din ce în ce mai grave admise de către

concubinul acesteia, mai ales după adresare în instanța de judecată cu o cerere privind aplicarea următoarelor măsurilor de protecție la data de 18.11.2024, care a fost respinsă prin încheiere Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 18.11.2024.

La data de 17.12.2024, victima a depus o plângere la Inspectoratul de Poliție Botanica, împotrivă acțiunilor violente agresorului Ceban Valeriu. Plângerea depusă s-a înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente (Registrul nr.2) al 2 Inspectoratului de Poliție Botanica cu nr.23628. După constatarea și evaluarea riscurilor și determinării situației de criză, ofițerul de sector al SP-5 al IP Botanica al DP mun.*****, la data de 17.12.2024 a emis ordin de restricție de urgență pe un termen de 10 zile în privința agresorului familial Ceban Valeriu.

Tot pe data de 17.12.2024, victima Moroseac Elena a fost îndreptată către Centrul de Justiție Familială al Poliției. În cadrul acordării consultării juridice, victima a solicitat intervenția unui avocat din cadrul Asistenței juridice garantată de stat în vederea depunerii cererii în instanța de judecată pentru emiterea ordonanței de protecție pe un termen de 3 luni. Totodată echipa Centrului a întreprins toate acțiunile pentru examinarea multilaterala cazului victimei Moroseac Elena. Victimei i-a fost acordat suportul necesar pentru depășirea situației de criza și dificultăților emoționale. Consideră că materialul acumulat de către IP Botanica și CJFP, cu certitudine demonstrează, necesitatea aplicării măsurilor de protecție în scopul evitării și limitării comiterii acțiunilor ilegale în privința victimei Moroseac Elena din partea agresorului familial Ceban Valeriu.

**Poziția instanței de fond.**

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, s-a admis parțial cererea înaintată de Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie împotriva acțiunilor agresorului Ceban Valeriu. S-a aplicat ordonanța de protecție în privința victimei Moroseac Elena pe un termen de 30 zile (treizeci zile). În rest, cererea înaintată de Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie, s-a respins.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 25 decembrie 2024, avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, solicitând instanței de recurs, casarea integrală a încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de aplicare a ordonanței de protecție ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului reprezentantul lui Ceban Valeriu a indicat, că în speță nu a fost stabilit acest pericol iminent și doar declarația pretinsei victime a servit

temei pentru eliberarea ordonanței de protecție în speță examinată, iar alte probe nu au fost prezentate. Celelalte înscrisuri anexate la cerere (infomații, plîngere, chestionar de constatare etc.) nu au relevanță pentru cauza examinată și confirmă doar faptul că intimata a încercat să se victimizeze.

Consideră partea recurentă, că în speță intimata nu a probat poziția sa și există temeiuri suficiente pentru casarea încheierii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii privind aplicarea măsurilor de protecție și eliberarea ordonanței de protecție ca neîntemeiată.

Nefiind parțial de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 26 decembrie 2024, avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, solicitând instanței de recurs, casarea parțială a încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, în partea ce ține de perioada aplicării măsurii lor de protecție, cu eliberarea ordonanței de protecție în favoarea victimei Moroseac Elena în raport cu Ceban Valeriu pe un termen de 90 zile din momentul pronunțării, în rest încheierea să fie menținută fără modificări.

În motivarea recursului a avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac , a reiterat circumstanțele de fapt și de drept evocate în cererea înaintată instanței de fond. Suplimentar a indicat că, se impune necesitatea aplicării unor masuri cu caracter de protecţie, solicitate de victima Moroseac Elena pe un termen de 90 de zile.

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de părțile recurente în cererile de recurs și în cererea adresată instanței de fond, coroborând poziția părților cu materialele din dosar, Colegiul consideră recursurile neîntemeiate și necesar a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc contestat, din următoarele considerente.

**Termenul de declarare a recursului.**

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

După cum s-a indicat anterior, avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu a declarat recurs la data de 25 decembrie 2024, iar avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac la data de 26 decembrie 2024 împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024. Astfel, Colegiul atestă că recursurile au fost înaintate în interiorul termenului prevăzut de lege.

**Cadrul legal pertinent aplicabil speței.**

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi

şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului.

Totodată, în corespundere cu art. $278^9$ alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea privind admiterea sau respingerea cererii de aplicare a măsurilor de protecţie împotriva violenței în familie, poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea atacată.

Potrivit dispozițiilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Atât Constituţia Republicii Moldova - art. 24, cât și Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale în art. art. 2 şi 3 garantează tuturor persoanelor dreptul la viaţă, la integritate fizică şi psihică, interzicând vehement acţiunile de tratament inuman şi degradant.

În particular, art. 3 CEDO impune obligaţia pozitivă a Statului să apere victimele împotriva actelor de rele tratamente, chiar şi atunci când acestea sânt cauzate de persoane private, dar nu doar atunci când rezultă din acţiuni ale agenţilor publici.

În acelaşi sens alin. (2) art. 8 CEDO pune în obligaţia Statului garantarea dreptului la respectarea vieţii private şi de familie, cum şi protecţia efectivă împotriva violenţei în familie.

Potrivit prevederilor art. $278^7$ alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecţie, o încheiere prin care admite sau respinge cererea.

Aliniatele (2) și (3) al aceleiași norme statuează, că în cazul admiterii cererii, instanţa emite o ordonanţă de protecţie prin care aplică agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri, pe un termen de până la 3 luni:

a) obligarea de a părăsi temporar locuinţa comună sau de a sta departe de locuinţa victimei, fără a decide asupra modului de administrare şi dreptului de dispoziţie asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanţă ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondenţă sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează;

e) obligarea, până la soluţionarea cazului, de a contribui la întreţinerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere, dacă o asemenea acţiune este determinată de instanţa de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenţei sau pentru eliminarea ei;

g) limitarea drepturilor în privinţa bunurilor comune cu victima;

h) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

i) interzicerea de a păstra şi a purta armă.

În sensul art. 2 al Legii nr. 45 din 01.03.2007 Cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, violenţă în familie este orice acţiune sau inacţiune intenţionată, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alţi membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum şi contra proprietăţii comune sau personale, iar violenţă psihologică este definită ca impunere a voinţei sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune şi de suferinţă psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, şantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin ameninţări verbale, prin afişare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; neglijare; implicare în viaţa personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenţie, inclusiv în locuinţa familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicerea realizării profesionale, interzicerea frecventării instituţiei de învățământ; deposedare de acte de identitate; privare intenţionată de acces la informaţie; cum și alte acţiuni cu efect similar.

Conform art. 3 al Legii numite, subiecţi ai violenţei în familie sânt: agresorul şi victima, cetăţeni ai Republicii Moldova, cetăţeni străini şi apatrizii care locuiesc pe teritoriul ei. Subiecţi ai violenţei în familie pot fi, în condiţia de conlocuire - persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi

(concubinaj) sau dintre părinţi şi copii.

În conformitate cu prevederile art. 5 al normei legale nominalizate, prevenirea şi combaterea violenţei în familie se efectuează pe următoarele principii: a) legalitatea; b) egalitatea; c) confidenţialitatea; d) accesul la justiţie; e) protecţia şi securitatea victimei; f) cooperarea autorităţilor administraţiei publice cu societatea civilă şi cu organizaţiile internaţionale. Legislația procesuală reglementează modul de soluționare a cererilor privind eliberarea ordonanței de protecție și măsurile care pot fi aplicate în acest sens.

În conformitate cu prevederile art. 12 din Legea nr. 45 din 01.03.2007 Cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, pot depune cerere pe faptul actului de violenţă săvârșit sau în legătură cu pericolul iminent de săvârșire următoarele persoane: victima şi membrii familiei, persoanele cu funcţii de răspundere şi profesioniştii care vin în contact cu familia. Actul legal respectiv pune în sarcina instanţei de judecată stabilirea măsurilor de protecţie pe termen de până la trei luni în caz de necesitate, acestea urmând a fi retrase odată cu dispariţia temeiurilor care au dus la aplicarea lor şi a pericolului real, împotriva cărora au fost luate.

La fel, potrivit prevederilor art. $278^4$ Cod de procedură civilă (1) Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se depune de către victimă personal sau prin reprezentant. Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie în interesele copilului sau ale persoanei în privinţa căreia a fost instituită o măsură de ocrotire poate fi depusă de autoritatea tutelară, persoana însărcinată cu ocrotirea persoanei aflate sub ocrotire, de procuror sau de orice altă persoană care justifică un interes privind apărarea şi protecţia personală sau patrimonială a persoanei aflate sub ocrotire şi în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal; (2) Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se depune la instanţa judecătorească competentă de la domiciliul sau locul de aflare a victimei sau a agresorului, de la locul unde victima a solicitat asistenţă sau de la locul unde a avut loc actul de violenţă.

Totodată, în conformitate cu art. $278^6$ alin. (3) Cod de procedură civilă declaraţia independentă a victimei este suficientă pentru emiterea ordonanţei de protecţie în caz de pericol iminent de comitere a violenţei fizice. Instanţa de judecată poate solicita, după caz, organului de asistenţă socială sau poliţiei prezentarea unui raport de caracterizare a familiei vizate şi a presupusului agresor. Instanţa de judecată poate solicita şi alte acte necesare pentru examinarea cererii. Potrivit alin. (4) al aceluiași articol, neprezentarea presupusului agresor la şedinţa de judecată, precum şi neprezentarea raportului de caracterizare a familiei vizate şi a presupusului agresor sau a altor acte solicitate de instanţa de judecată nu împiedică instanţa să examineze cererea.

**Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea și concluziile instanței de recurs.**

La data de 23 decembrie 2024, pretinsa victima Moroseac Elena a înaintat cerere împotriva pretinsului agresor Ceban Valeriu, privind aplicarea măsurilor de protecție a victimelor în cazurile de violenţă în familie.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, s-a admis parțial cererea înaintată de Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie împotriva acțiunilor agresorului Ceban Valeriu. S-a aplicat ordonanța de protecție în privința victimei Moroseac Elena pe un termen de 30 zile (treizeci zile). În rest, cererea înaintată de Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie, s-a respins.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 25 decembrie 2024, avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, solicitând instanței de recurs, casarea integrală a încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de aplicare a ordonanței de protecție ca fiind neîntemeiată.

Nefiind parțial de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 26 decembrie 2024, avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, solicitând instanței de recurs, casarea parțială a încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, în partea ce ține de perioada aplicării măsurii lor de protecție, cu eliberarea ordonanței de protecție în favoarea victimei Moroseac Elena în raport cu Ceban Valeriu pe un termen de 90 zile din momentul pronunțării, în rest încheierea să fie menținută fără modificări.

**Colegiul, examinând materialele cauzei, atestă despre corectitudinea, temeinicia și legalitatea soluției date de instanța de fond.**

Or, din declarațiile petiționarei Moroseac Elena și lui Ceban Valeriu rezultă că, aceștia s-au aflat în relații de concubinaj în jur de 8 (opt) luni. Iar din noiembrie 2024 nu mai locuiesc împreună. Între părți în prezent se menține o relație de tensiune, cu acuzații reciproce.

Astfel, Colegiul atestă că situația cade sub incidența Legii nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie.

Totodată, Colegiul atestă și conchide despre corectitudinea concluziei și constatărilor instanței de fond, privind existența riscului de comitere din partea lui Ceban Valeriu a acțiunilor agresive, fapt confirmat prin înscrisurile prezentate și anexate la materialele cauzei.

Mai mult, în instanța de fond din declarațiile pretinsei victime a constatat faptul că acestea corespund cu înscrisurile anexate la cererea privind eliberarea

ordonanței de protecție și împrejurărilor relatate, or potrivit explicațiilor victimei expuse în ședința de judecată din instanța de fond și în cererea depusă în ultima perioadă în familie atmosfera este una conflictuală, agresorul aplică violență psihică în privința ei, avînd un comportament agresiv și limbaj vulgar, înjositor, necenzurat. Mai mult, comportament agresiv și limbaj vulgar îl folosește și în locuri publice. Permanent scrie mesaje înjositoare cu amenințări cu răfuială fizică, vine fără permisiunea la domiciliu victimei, vine la serviciu victimei, așteaptă afară pe victima, o urmărește și agresează verbal și etc

Totodată, în rezultatul ultimului act de violență din 17.12.2024, a fost emis și eliberat ordin de restricție de urgență nr. 279 din 17.12.2024, pe un termen de 10 zile, începând cu 17 decembrie 2024, ora 13.30 pînă la 27 decembrie 2024, ora 13.30, prin care se atestă o bănuială rezonabilă de pericol iminent ridicat, care nu a fost contestat de presupusul agresor (f.d. 45).

De asemenea, Colegiul constată că, din declarațiile pretinsei victime s-a constatat incontestabil faptul că, ultima a fost agresată verbal și psihologic de către fostul concubin – Ceban Valeriu, se află într-o continuă stare de teroare, frică, violență psihică și amenințări din partea acestuia.

Totodată, s-a mai reținut o bănuială rezonabilă de pericol iminent ridicat în privința victimei Elenei Moroseac, de către Ceban Valeriu care se confirmă prin declarațiile victimei cît și actele anexate la cerere și anume raportul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție s. Botanica, mun.*****, raportul Centrului de Justiție Familială din 17.12.2024, chestionarul de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie, existența ordinului de restricție de urgență nr.279 din 17.12.2024, eliberat pe un termen de 10 zile.

Drept urmare, Colegiul reține că instanța de fond corect a constatat că, Ceban Valeriu a manifestat violență psihologică.

Astfel, Colegiul concluzionează că situația existentă întrunește condițiile și impune necesitatea intervenirii Statului, prin intermediul instrumentelor și instituțiilor sale, pentru a oferi o garanție de securitate și protecție victimelor violenței familiare.

Urmare a acestui fapt, Colegiul accentuează că instanța de fond corect a acordat prioritate dreptului la siguranță a victimelor violenței familiare față de drepturile agresorului. De aceia Colegiul nu poate admite ca motiv pentru respingerea cererii de eliberare a ordonanței de protecție situația prezentată de recurent, potrivit căreia nu s-a dovedit în cadrul procesului civil comportamentul său agresiv și periculos față de victime, membri a familiei sale.

Subsecvent, cu referire la cele indicate de avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac, în cererea de recurs, Colegiul le apreciază ca fiind inconsistente ținând cont de faptul că circumstanțele determinate ale speței impun rezonabilitatea stabilirii măsurilor de protecție pe un termen de 90 zile.

În contextul situaţiei de fapt constatate şi ţinând cont de situaţia tensionată în care se află părţile, ținând cont inclusiv de cele invocat în cererea de recurs de către recurent, instanţa de recurs consideră întemeiat raționamentul primei instanţe cu privire la admiterea parțială a cererii înaintată de Elena Moroseasc, și aplicarea măsurilor necesare de protecţie contra violenţei în familie, în scopul preîntâmpinării pericolului care planează evocate în demersul înaintat pe un termen de 30 zile.

Or, reieșind din materialele cauzei instanța consideră nejustificată stabilirea termenului maxim de 3 luni solicitat de petiționar în vederea aplicării măsurilor cerute, astfel încât, în baza circumstanțelor desprinse din prezenta speță, este suficientă stabilirea unui termen de 45 zile.

În sprijinul soluţiei adoptate, instanţa de judecată relevă şi prevederile art. 8 CEDO, care statuează că, orice persoană are dreptul să i se respecte viaţa sa privată şi de familie, domiciliul şi corespondenţa. Nu este admis amestecul unei autorităţi publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică este necesară pentru securitatea naţională, securitatea publică, bunăstarea economică a ţării, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protejarea sănătăţii sau a moralei sau pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora

În același context Colegiul ține să relateze, că aplicarea măsurilor de protecție împotriva violenței în familie nu au menirea de a aplica sancțiuni și de a pedepsi agresorul, cum nici nu se soluționează care-va litigii existente între soți, măsurile de protecție având menirea de a proteja victima de la acțiunile periculoase, comise în sânul familiei, fiind temporare și provizorii, iar instanța civilă nu are nici competența și nici obligația de a constata vinovăția agresorului de fapta ce se pretinde că ar fi comis-o, urmând doar să verifice dacă există probe suficiente, care să demonstreze rezonabil posibilitatea existenței acestor fapte violente și, dacă există riscul suficient și rezonabil că aceste fapte pot recidiva, cu survenirea unor urmări grave pentru victima violenței comise în familie.

În cadrul actualului proces instanța a constatat existența acestei situații, fiind în prezența declarației independente a victimei și a unui caz de pericol iminent de comitere a violenței, îndeosebi violenței psihice, declarația victimei fiind susținută și prin starea de fapt demonstrată prin înscrisurile anexate de cererea adresată instanței, privind instituirea măsurilor de protecție.

Într-un final, Colegiul conchide că modul de abordare a situației de către prima instanță, care corect a decis instituirea măsurilor de protecție, corespunde cadrului legal aplicabil și practicii CtEDO existentă pentru genul respectiv de situații. Or, în actuala speță instanţa de recurs admite existenţa unei posibilități majore, că Moroseac Elena, este supusă acţiunilor de violenţă familiară,

manifestate prin insultată, injurie, înjosire din fostului concubin, Ceban Valeriu, chiar și în condiția locuirii separate.

La fel instanţa admite la moment, că aceste acţiuni pot avea un caracter repetitiv, existând riscul major de continuare și recidivă a unui asemenea comportament agresiv, în cazul în care nu vor fi întreprinse măsuri de rigoare şi concrete, pentru curmarea şi preîntâmpinarea lor.

Instanța a concluzionat în felul respectiv datorită informaţiilor, probelor și înscrisurilor prezentate de victimă, care indică la existenţa unui comportament agresiv şi violent din partea fostului concubin cu care se află în relații ostile, chiar dacă și indirect, comportament care, în cazul unei atitudini pasive din partea Statului, se poate solda cu urmări grave şi/sau foarte grave.

Din aceste considerente, chiar şi în situaţia în care victima s-a adresat cu plângere şi la poliţie, pentru a preîntâmpina pericolul ce planează asupra securităţii, sănătăţii, integrității şi bunăstării personale, asupra vieții, sănătății şi integrității fizice şi psihice a lor Colegiul conchide, că instanța de fond, având la bază scopul măsurilor de protecție, aplicarea cărora se solicită, corect a dispus, în corespundere cu prevederile art. 15 al Legii nr. 45 din 01.03.2007, anumite restricții în privința agresorului Ceban Valeriu, inclusiv cea de a sta departe de locuinţa victimei și de a nu interacționa nici într-un mod cu aceasta.

La fel, după cum s-a indicat anterior, Colegiul pentru a da o asemenea soluție s-a condus și de practica CtEDO, care este obligatorie pentru aplicare și urmează a fi luată în considerație la soluționarea pricinilor de instanțele naționale.

Astfel, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (*în cauza Opuz contra Turciei hotărârea din 09.06.2009*) a accentuat, că în cazurile de violenţă domestică, drepturile agresorului (de limitare la domiciliu şi într-o anumită măsură de libertatea circulaţiei şi deplasării) nu pot să ia locul drepturilor victimei la viaţă şi integritatea fizică şi mentală și să prevaleze asupra acestora.

De asemenea, Curtea în Hotărârea din 28.05.2013 /cauza Eremia versus Republica Moldova - agresiunea fizică şi verbală a soţului faţă de soţie şi lipsa măsurilor de protecţie împotriva violenţei în familie/ a statuat, că în Recomandarea Rec(2002)5 din 30 aprilie 2002 cu privire la ocrotirea femeilor împotriva violenţei, Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei a afirmat *inter alia* - Statele membre ar trebui să introducă, dezvolte şi/sau să îmbunătăţească unde este necesar politicile naţionale împotriva violenţei bazate pe siguranţă maximă şi protecţia victimelor, suport şi asistenţă, ajustarea legislaţiei penale şi civile, ridicarea conştiinţei publice, instruirea pentru specialiştii care se confruntă cu violenţa împotriva femeilor şi prevenirea acesteia.

Comitetul de Miniștri a recomandat, în particular, că Statele membre ar trebui să sancţioneze serios violenţa împotriva femeilor, cum ar fi violenţa sexuală şi viol, abuzul de vulnerabilitatea victimelor însărcinate, lipsite de apărare, bolnave,

cu dezabilităţi sau în dependenţă, la fel ca şi sancţionarea abuzului ţinând cont de poziţia agresorului. Recomandarea prevede, de asemenea, că Statele membre ar trebui să asigure ca toate victimele violenţei să beneficieze de posibilitatea de a iniţia proceduri, să introducă prevederi care să asigure iniţierea procedurilor penale din partea procurorului, să încurajeze procurorii să privească violenţa împotriva femeilor ca un factor agravant sau decisiv la adoptarea soluţiei de a porni ori nu urmărirea penală într-un interes public, să se asigure unde este necesar, că măsurile sunt întreprinse eficient în vederea ocrotirii victimelor împotriva ameninţărilor şi eventualele acţiuni de răzbunare şi să întreprindă măsuri specifice pentru a asigura ocrotirea drepturilor copiilor pe parcursul procedurilor.

Referitor la violenţa în familie, Comitetul de Miniştri a recomandat Statelor membre să califice toate formele de violenţă în familie ca infracţiuni şi să prevadă posibilitatea de a întreprinde măsuri în vederea, *inter alia*, de acordare a posibilităţii judecătorilor să adopte măsuri interimare cu scopul ocrotirii victimelor, să interzică făptașului de a contacta, comunica cu sau de a se apropia de victimă, să locuiască sau să intre în anumite locuri, să sancţioneze toate încălcările măsurilor impuse făptașului şi să stabilească o procedură obligatorie de acţionare pentru poliţie, serviciile medicale şi sociale.

În recomandarea sa generală nr. 28 cu privire la obligaţiunile importante a Statelor părţi în temeiul Articolului 2 din Convenţia cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW/C/2010/47/GC.2), Comitetul pentru eliminarea discriminării faţă de femei a constatat că *Statele părţi au obligaţia să prevină, să investigheze, să intenteze un proces şi să pedepsească…acţiunile bazate pe violenţă de gen*.

În aceiaşi cauză (Eremia vs Moldova) Curtea a constatat, că combinarea factorilor menţionaţi (identici cu cei stabiliţi de către instanţă în actuala cauză) demonstrează clar, că acţiunile autorităţilor nu au fost doar o simplă omisiune sau tergiversare a cauzei privind violenţa asupra reclamantei, dar a condus la tolerarea repetată a violenţei şi a reflectat o atitudine discriminatorie faţă de reclamantă ca femeie.

Instanţa accentuează, că Curtea a indicat despre necesitatea unei interveniri prompte a autorităţilor în situaţiile de acest gen, declarând că imixtiunea de către autorităţi în viaţa privată şi viaţa de familie poate deveni necesară în vederea ocrotirii sănătăţii şi drepturilor unei persoane sau să prevină acţiunile ilegale în anumite circumstanţe (a se vedea *Opuz*, citat *supra*, §144). În cele din urmă, Statele trebuie să menţină şi să aplice în practică un cadru legal corespunzător, care acordă protecţie împotriva acţiunilor de violenţă din partea persoanelor private (a se vedea X şi Y vs Olanda, 26 Martie 1985, §22 şi 23, Seria A nr. 91; *Costello-Roberts contra Regatul Unit*, 25 Martie 1993, §36, Seria A nr. 247-C; *D.P. şi J.C. contra Regatul Unit*, nr. 38719/97, §118, 10 octombrie 2002; M.C. vs

Bulgaria, Sandra Janković contra Croaţiei, nr. 38478/05, §45, 5 Martie 2009).

La fel, CtEDO a concluzionat că frica de actele de violenţă ulterioară, în cazul pasivităţii autorităţilor, este suficient de serioasă pentru a implica suferinţă şi anxietate care evoluează într-un tratament inuman în sensul Articolului 3 din Convenţie (a se vedea *Gäfgen vs Germania* [MC], nr.22978/05, §108, CEDO 2010). Din acest considerent, urmează să se determine dacă acţiunile autorităţilor, ca reacţie la plângerea reclamantei au fost în conformitate cu cerinţele acestei prevederi. La caz, instanţa încă odată accentuează, că agresorul a fost de acum condamnat penal pentru acţiuni de violenţă familiară, iar victima la moment pretinde continuarea acestor acţiuni. Respectiv, în cazul adoptării unui comportament pasiv sau tolerare tacită a situaţie, Statul riscă a fi penalizat pentru încălcarea art. 3 CEDO faţă de victimă.

În final și, urmare a analizei ample a materialelor pricinii și înscrisurile prezentate de părți, Colegiul consideră probat riscul și posibilitatea reală și majoră, că atât Elena Moroseac, a fost supusă acțiunilor de violență psihologică manifestate prin insultată, injurie, înjosire, și de comportament agresiv.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurentului Ceban Valeriu, Colegiul consideră neîntemeiate, or faptul invocat că nu există pericol iminent și doar declarația pretinsei victime a servit temei pentru eliberarea ordonanței de protecție în speță examinată, iar alte probe nu au fost prezentate, cît și celelalte înscrisuri anexate la cerere nu au relevanță pentru cauza examinată, ultima încercînd să se victimizeze sunt nefondate, or, probele anexate dovedesc contrariul din care motive recursul urmează a fi respins.

Colegiul accentuează, că nu se expune referitor la comiterea sau nu din partea ultimului a acestor acțiuni de violență familiară și referitor la existența vinovăției în sensul descris, ci a concluzionat că asemenea acțiuni mai probabil au avut loc în realitate, decât nu au avut loc sau au fost înscenate/insinuate de victimă, după cum pretinde recurentul, concluzia respectivă având scopul de a asigura și a acorda protecție victimelor violenței în familie, cu preîntâmpinarea și evitarea unor eventuale consecințe grave.

Urmare a acestui fapt, punând pe un cântar drepturile și interesele legitime ale recurentului, în care acesta este lezat sau limitat prin instituirea restricțiilor în raport cu membrii familiei sale cu drepturile, libertățile și interesele victimelor violenței familiare, ce se doresc a fi protejate prin aplicarea măsurilor de protecție cerute și urmările ce pot surveni în fiecare situație - de instituire sau refuz de a le institui, Colegiul concluzionează că interesele intimatei și a copiilor comunic a părților în litigiu prevalează intereselor recurentului. Or, recurentul pretinde la încălcarea dreptului de părinte și dreptului la intimitatea familiei, iar intimata susține încălcarea dreptului la siguranța, integritatea fizică și psihică a sa și a copiilor, prin acțiunile de agresiune familiară din partea fostului soț, situație care

limitează cu supunerea persoanei unui comportament inuman și degradant.

Urmare a celor relatate și, având în vedere faptul că actul emis de prima instanță la caz este unul întemeiat și legal, fiind în coroborare cu situația faptică constatată real existentă, cât și cadrului legal aplicabil raportului juridic litigios, instanța de recurs ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu  și de către avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac ca fiind nefondate și declarative, cu menținerea încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de către avocatul Starîi Andrei în interesele lui Ceban Valeriu  și de către avocatul Lupușor Dumitru în interesele Elenei Moroseac.

Se menține încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 24 decembrie 2024, emisă la cererea depusă de către de pretinsa victimă Moroseac Elena privind aplicarea măsurilor de protecție pentru victima violenţei în familie împotriva acțiunilor agresorului Ceban Valeriu.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele ședinței Ruxanda Pulbere
Judecătorul
Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi